

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.21.975/2015/6.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin előadó bíró

Dr. Farkas Attila bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

dr. Kapolyi József ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

dr. Hommonai Bendegúz ügyvéd

A per tárgya:

vállalkozói díj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.21.707/2014/7/III.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 5.P.25.078/2013/12.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperes részére 750.000 (Hétszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes és ... 2009. július 10-én vállalkozási szerződést kötött az önkormányzat fenntartásában működő egyes intézmények közétkeztetésének ellátása céljából. A felperes a számlát az egyes intézményeknek állította ki, az önkormányzat mint az intézmények fenntartója biztosította a teljesítéshez szükséges pénzügyi forrást, az intézmények pedig a szolgáltatás díját a felperesnek közvetlenül fizették meg.
- [2] Az intézmények állami átvételét követően a felperes és a ... 2012. október 25-én megállapodást kötött, amelyben a ... vállalta a korábban felgyűlt 9.960.394 forint tartozás 2012. november 1-ig történő megfizetését. Rögzítették, hogy a ... mint az intézmények

fenntartója, az önkormányzat jogutódjaként jár el.

- [3] 2013. január 1-jétől a felperes részére vállalkozói díj nem került kifizetésre.
- [4] Az alperes a közoktatási intézmények fenntartási feladatait jogszabályváltozás folytán átvette a ...-tól.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [5] A felperes keresetében 79.908.430 forint vállalkozói díj és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra figyelemmel, hogy 2013. január 31-e és október 31-e között az általa az egyes oktatási intézményekbe kiszállított ételek ellenértékének megfizetésére nem került sor. Álláspontja szerint az ... egyes intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLXXXVI. törvény (Esztergom tv.) 8. § (1) és 9. § (1) bekezdései, valamint a 202/2012. (VII.27.) Kormányrendelet (Korm. rendelet) 3. § (1) bekezdés b) pontja szerint az alperes az állam által átvett intézmények tekintetében jogszabályi jogutódlás folytán az önkormányzat jogutódja, így az önkormányzattal kötött szerződés alapján köteles megfizetni a ki nem fizetett szolgáltatás ellenértékét.
- [6] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az egyes intézmények fenntartása körében minősül jogutódnak, azonban a közétkeztetés nem tartozik e körbe, az az önkormányzat törvényben meghatározott kötelezettsége.

Az első- és másodfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletében a kereset szerint marasztalta az alperest. Álláspontja szerint a szerződés vonatkozásában az alperes az önkormányzat jogutódja a 258/2011. (XII.7.) Kormányrendelet (Intézményfenntartó Korm. rend.) és az Esztergom tv. 8. § (1) és 9. § (1) bekezdései alapján. Kifejtette, hogy 2012-ben az intézményfenntartásra kijelölt szerv - így egyben a perbeli vállalkozási szerződésben az önkormányzat jogutódja - a ... volt. Miután az Intézményfenntartó Korm. rend. 18. § (2) bekezdése folytán a megyei intézményfenntartó központok 2013. március 31-én beolvadással megszűntek, a közoktatási intézményeket az alperes vette át. A felperes az eljárás során számlákkal és összesítőkkal a keresete összecszerűségét is bizonyította.
- [8] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. Az Esztergom tv. 3. § (1) és 8. § (1) bekezdései alapján megállapította, hogy az átvett intézmények tekintetében az alperes az állami tulajdonba kerülő vagyon vagyonkezelője, valamint az átvett intézményekkel összefüggő intézményfenntartási feladatok ellátására köteles. Álláspontja szerint mivel a közétkeztetés a Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) pontja, illetve 7. § (1) bekezdése alapján nem tartozik az intézményfenntartási feladatok fogalmi körébe, és a vagyonkezelői

feladatok körébe sem sorolható, a perbeli vállalkozási szerződés tekintetében az alperes nem minősül az önkormányzat jogutódjának. Jogutódi minősége ömagában abból a tényből sem következik, hogy a ... a 2012. október 25-i megállapodásban vállalta a felperes 2011. évben teljesített szolgáltatásai ellenértékének megfizetését. Megjegyezte azt is, hogy az 1997. évi XXXI. törvény (Gyermekekvéd. tv.) 151. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat feladata a közoktatási intézményekben az étkeztetés biztosítása.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[9] A felperes a jogerős ítélet ellen - annak hatályon kívül helyezése és az elsőfokú ítélet helybenhagyása iránt - felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság megsértette az Esztergom tv. 1-2. §-ait, ugyanis annak helyes értelmezése szerint az átvett intézményekkel kapcsolatos jogviszonyokban általános és egyetemleges jogutód a Magyar Állam, illetve a törvényben meghatározott szervek, és az Intézményfenntartó Korm. rend., valamint a Korm. rend. rendelkezéseit is ennek figyelembevételével kell értelmezni. E két kormányrendelet alapján pedig megállapítható, hogy az átvett intézmények általános és egyetemleges jogutódja a ..., majd 2012. január 1-jétől a ... lett. Sérelmezte az Esztergom tv. 8-9. §-ainak megsértését is, ugyanis az ítélet tábla értelmezésével ellentétben a 8. § (1) bekezdése kizárólag azt határozza meg, hogy az intézményfenntartói feladatokat melyik kijelölt szerv látja el, míg a 9. § (1) bekezdése szerint a kijelölt szerv nem csupán az intézményfenntartói jogok és kötelezettségek, hanem az átvett intézménnyel összefüggő valamennyi jog és kötelezettség tekintetében jogutódnak minősül. Így az alperes - vagy elsődleges értelmezésének elvetése esetén a Magyar Állam - a speciális jogszabályi rendelkezések alapján a per tárgyát képező vállalkozási szerződés vonatkozásában is jogutódnak tekintendő és a szerződéses jogviszonyba megrendelőként belépve köteles az elmaradt vállalkozói díjat megfizetni.

[10] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[11] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[12] Az 1952. évi III. törvény (Pp.) 3. § (1) bekezdésének alapelvi szabályával, valamint 215. §-ával összefüggésben a bíróság döntési jogkörét a felmerült jogvitában előterjesztett kérelem tartalma határolja be. A Pp. 270. § (2) bekezdése és 272. § (2) bekezdése értelmében a jogerős ítélet csak a peres felek közötti viszonylatban a per tárgyát érintő körben, azaz a perbehozott kereseti kérelem körében vizsgálható felül (BH 1998.288.II., BH 2001.222.II.), tehát olyan kérdésben támadható, amely az első- és

másodfokú eljárásnak is tárgya volt (BH 1995.163. és BH 2001.172.II.). Erre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem azon hivatkozását, mely a perben nem álló Magyar Állam esetleges fizetési kötelezettségével összefüggésben került előterjesztésre, érdemben nem vizsgálta.

[13] A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

[14] Arra helyesen hivatkozott a felperes felülvizsgálati kérelmében, hogy az Esztergom tv. megalkotásának egyik indoka az volt, hogy az önkormányzat által felhalmozott adósság miatt az átvett gyermekintézményekben veszélybe került közétkeztetés, az ellátottak számára nyújtott szolgáltatások biztosítása állami segítséggel valósulhasson (Esztergom tv. általános indokolása). E jogalkotói célkitűzéssel összhangban került sor az Esztergom tv. 1. §-a és 2. § (1) bekezdése értelmében annak kimondására, hogy az Esztergom törvénnyel érintett átvett intézmények tekintetében 2012. január 1-ét követően általános és egyetemleges jogutód a Magyar Állam, egyes különös feladatok tekintetében pedig jogutód a 8. § (1) bekezdés, valamint 9. § (1) és (2) bekezdés szerinti kijelölt szerv. Helyesen mutatott rá azonban a másodfokú bíróság jogerős ítéletében arra, hogy a perben vizsgált időszakra vonatkozóan az intézményfenntartási feladatok fogalmi körébe a közétkeztetés biztosítása nem tartozik bele [Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) pontja, Esztergom tv. 3. § (1) bekezdése és 8. § (1) bekezdése, Korm. rendelet 7. § (1) bekezdés a) pontja, a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. § (2) bekezdése].

[15] A Gyermekvéd. tv. 151. § (2) bekezdése a gyermekek mint jogosultak oldaláról 2012. július 26-át megelőzően csupán a közétkeztetés oktatási intézményben történő biztosításának jogosultságát írta elő. 2012. július 26-tól kezdődően a szabályozásban megjelent annak körülírása, hogy a közétkeztetést az intézmény fenntartója biztosítja, míg 2013. január 1. napjától differenciált szabályozás lépett életbe a nem állami fenntartó által működtetett nevelési-oktatási intézményben, a települési önkormányzat által fenntartott óvodában és az állami intézményfenntartó központ által fenntartott nevelési-oktatási intézményben, illetve az egyéb állami fenntartású intézményben biztosított étkeztetés tekintetében. A 2013. január 1-jén hatályba lépett szabály nevesített önkormányzati feladatként jelölte meg a közétkeztetés oktatási-nevelési intézményben történő biztosítását, azonban a finanszírozásra irányadó generális szabály [Gyermekvéd. tv. 151. § (2) bekezdése] nem tartalmaz kivételi szabályt az Esztergom tv. hatálya alá tartozó jogviszonyokra vonatkozóan.

[16] A fentiek alapján a perben érintett 2013-as időszak tekintetében vonatkozóan - függetlenül attól, hogy a jogelődnek tekinthető ... 2012. október 25-én megállapodott a felperessel a 2011. évi szolgáltatások ellenértékének megfizetéséről - az alperes egyedi jogviszonyban történő jogutódi minősége, ebből kifolyólag a

felperes által nyújtott szolgáltatások ellenértékéért való szerződéses felelőssége nem állapítható meg, a Magyar Állam felelősségének kérdései pedig jelen peres eljárás keretei között nem vizsgálhatók.

[17] A kifejtettek értelmében a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül utasította el a felperes kereseti kérelmét, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Záró rész

[18] A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles az alperes ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően - a felperes kérelmére - tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2016. április 21.

. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró